

Dış Politika ve İlkesellik

İçeriği Yazan: [Eren GÜNER](#) [1] Zaman: Çar, 15/05/2013 - 19:14

Eric Hobbsbawn'ın deyimiyle “Aşırılıklar Çağı”nda kuruldu şu an 90 yıllık olan Türkiye Cumhuriyeti. Dönemin koşulları, bağımsızlık mücadelemizin muhteşiyatı ve bununla paralel olarak cumhuriyeti kuran kadroların ideolojik yaklaşımları temelinde ilkeli bir dış politika kendiliğinden şekilleniverdi. Elbette sonraki sürecin her aşamasında bu ilkesellikten asla taviz verilmediğini söylemek doğru olmaz. Ancak Kore Savaşı'na fiili katılımımızı dışarıda bırakırsak belki de cumhuriyetin kurucu kadrolarından bizlere miras kalan ilkelerden en fazla taviz verdiğimiz bir dönemde olduğumuz su götürmez bir gerçek. Dolayısıyla mevcut durumda olan biteni anlamlandırmak için en fazla ihtiyacımız olan, özellikle Orta Doğu ölçeğinde uyguladığımız politikaların tahlilini bir kez de bu ilkeler ışığında yapmak.

“Yurtta sulh, cihanda sulh”. Anti-emperyalist düzlemde, tam bağımsız; hiçbir ölke/zümre/grubun tekelinde olmayan bir barış. Elbette birinci ilke, uğrunda çok büyük bedeller ödediğimiz gerçek “barış”ın her ulusun hakkı olduğuna inanmaktı. Peki ya emperyal güç odaklarının taşeronluğu vazifesiyle bir ölkenin iç savaşını doğrudan kıskırtan açıklamalar ve eylemlerin bu ilkeyle bağdaşır bir yanı var mı? Bir ölkeyi küresel ağababaların çıkarları doğrultusunda yeniden dizayn etmek isteyen emperyal bir güç ile Orta Doğu'daki savaşçı politikalarında müttefik olmak, “Suriye'ye karadan girerlerse desteklemek” bu ilkenin neresinde?

“Ölkelerin otoritelerine saygı duyarak onların iç işlerine karışmadan, eşitlikçi ve laik bir dış politika”. Irak'ın kuzeyindeki Kürt Bölgesel Yönetimi ile merkezi hükümetin onayı olmadan ekonomik anlaşmalar yapmak bu ilkeyle ne kadar uyumlu? Bu yolla Irak içerisinde meydana gelebilecek bir Sünni-Şii çatışmasını körüklemek ne kadar doğru? Suriye'nin başına musallat olmuş terörist grupların sınırlarının içerisinde üslenmesine izin vermek, onları eğitmek belki de silahlandırmak bu ilke ile tutarlı mı?

Misak-ı Milli sınırları içerisindeki Musul ve Kerkük'ü dahi gözden çıkarabilecek kadar “gerçekçi”, “maceraperestlikten uzak” bir dış politika. Bir bölge hakkında karar verilirken bölgenin demokrat bir ölkesi olmanın gerektirdiği şekilde tüm aktörlerin masada bulunmasını savunmak yerine; Ortadoğu'ya nizam salma, Ortadoğu ölkelerinin “ağabeyi” olma projeleri ne ölçüde uygulanabilir? Bu sözde “stratejik derinlikli” planlar ne kadar gerçekçi?

Anti-emperyalist çerçevede sonuna kadar mücadele ettiğimiz “Batı'nın ileri insani, çağdaş değerlerini benimseyen” bir dış politika. Peki ya bu günkü “Stratejik Derinlik” uzmanı dış işleri bakanımızın Recep Tayyip Erdoğan'ı Sünni İslam'ın halifesi yapma politikaları ne kadar ileri? Sünni İslam bayrağı altında bir araya gelmiş bir Ortadoğu yaratma projesi ne kadar asri?

Uğrunda büyük bedeller ödenen Cumhuriyet'in muhafazası için “dışarıya karşı tek vücut”, herkesin üzerinde uzlaştığı, desteklediği bir dış politika. Peki bu günkü; dış politikayı her an iç politika malzemesi yapmayı başarabilen, neredeyse patlayan bombaların dahi “çözüm süreci” ile ilişkisini

kurarak muhalefete inceden dokundurabilen iktidarın kullandığı dışlayıcı dilin bu ilkeye uyar bir yanı var mı?

Dün “dostum” dediğine bugün “kanlım” diyen, dün “ABD Dışişleri Bakanı bana nereye gideceğimi söyleyemez” dedikten sonra bugün paşa paşa onun “sözünü dinleyen”, dün “patriotların komutası elbette bizde olacak” dedikten sonra bugün “komutayı NATO’ya teslim eden” bir dış politikada tutarlılıktan bahsedebilir miyiz? Sivil vatandaşlarını katledenlerle “müttefik”, askerlerinin başına çuval geçirenlerle “stratejik ortak” olduktan sonra “bunun bedelini ödeteceğiz”lerimize tek bir kulu inandırabilir miyiz? ABD ve AB’nin dahi fiili anlamda kesin bir pozisyon almaktan çekindiği Suriye iç savaşına bodoslama dalıp “Zalım Esed’in” iki ayı kaldı dedikten sonra bugünkü durumda dahi kendisiyle başa çıkamaz durumda olursak cümle alemi kendimize güldürmez miyiz? Her şeyden önemlisi, küreselleşme paradigmasının getirdikleriyle mevcut ilkelerimizi yeniden yorumlayacağımıza bunlardan tümünden vazgeçtiğimiz günümüz koşullarında; onurlu başı dik duruşumuzu yerle bir etmiş olmaz mıyız?

Mevcut tabloda iki patikadan birinin ucu karanlık; ilkelerin ya da bugünkü politikaların. Tercih sizin.

Eren GÜRER

eren.gurer@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

- [Analiz](#) [3]
- [Dış Siyasa](#) [4]
- [Güncel](#) [5]

Kaynak URL (25/04/2024 - 17:22 tarihinde yazdırıldı):

<http://politikadergisi.com/okur-makale/dis-politika-ve-ilkesellik>

Bağlantılar:

[1] <http://politikadergisi.com/pd-uye/eren-gurer>

[2] <mailto:iletisim@politikadergisi.com>

[3] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/analiz>

[4] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>

[5] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/guncel>